

รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21

ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชัยภูมิ

The Characteristics Development Model for the 21st Century Teacher in Private Schools in Chaiyaphum Province

ธมล เกลียวกมลทัต¹, สมเจตน์ ภูศรี² และ กฤษณก ดวงชาทม³

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

**Tamon Kliewkamoltat¹, Somjet Phusri² and
Kritkanok Duangchatom³**

RajabhatMahaSarakham University, Thailand.

Corresponding Author, Email : Jib_thm@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ 2) สร้างรูปแบบพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ 3) ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ มีขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในแต่ละระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ครูจำนวน 50 คน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ระยะที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ร่างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ระยะที่ 3 ครูจำนวน 50 คน เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 8 ด้าน คือด้านการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ ด้านการมีด้านความรักและศรัทธาที่จะเป็นครู ด้านการมีบุคลิกภาพดี ด้านการเป็นนักประเมินที่ดี ด้านการใช้เทคโนโลยี

* ได้รับความเห็นชอบ: 11 กันยายน 2562; แก้ไขบทความ: 29 กันยายน 2562; ตอรับตีพิมพ์: 30 กันยายน 2562

Received: September 11, 2019; Revised: September 29, 2019; Accepted: September 30, 2019

ได้หลากหลาย ด้านการมีทักษะในการสื่อสารที่ดี ด้านมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ความเหมาะสมของโปรแกรมการฝึกอบรมการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ มีความเหมาะสมมากที่สุดทั้งด้านสาระสำคัญ, ด้านจุดประสงค์, ด้านเวลา, ด้านดำเนินกิจกรรม และด้านสื่อและอุปกรณ์ และความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 8 กิจกรรม มีความเหมาะสม มากที่สุด

ความพึงพอใจต่อรูปแบบการอบรมพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมระดับมากที่สุด

ก่อนการฝึกอบรมครูมีคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง แต่หลังการฝึกอบรมครู มีคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : รูปแบบ; การพัฒนา; คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21

Abstract

This is a research and development that aims to: 1) examine the current state of the 21st century teacher's characteristics in private schools in Chaiyaphum province; 2) create the characteristics development model for the 21st century teacher in those private schools; and 3) affirm the outcome after trying out the model in those private schools. The research methodology was classified into 3 phases in which each phase was conducted on each sample group; namely, Phase 1: 50 teachers were examined to define the current state of the 21st teacher's characteristics; Phase 2: 7 experts drafted the development model; and Phase 3: 50 teachers were assigned to complete the evaluation form on the characteristics development model. The statistics for data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The research outcome indicated that there were 8 characteristics of the 21st century teachers found in private schools in Chaiyaphum province including: "Personal development as a learning person", "Proficient teaching skill and learning management, Love and faith in teaching profession, Virtuous personality, Good evaluator, An ability to use a variety of technology, Good communicative skill, Knowledge in the assigned subject. These characteristics were demonstrated at a moderate level.

It was also confirmed that the training program for the 21st century teacher's characteristics development in private schools in Chaiyaphum

province was mostly appropriate in terms of the key content, objectives, time, activities, as well as media and equipment. Similarly, all of 8 activities provided in the training program were mostly appropriate.

The participant's satisfaction on the training program for the 21st century teacher's characteristics development was rated with a highest score.

Before training, the teacher's characteristics in those 8 characteristics were presented at a moderate level. Surprisingly after training, their characteristics were raised to the highest level for all of those 8 characteristics. The difference of their scores was statistically significant (.05).

Keywords: The Model; Development; Characteristics for the 21st Century Teacher

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพครูต้องมีคุณลักษณะเป็นผู้ชี้แนะการเรียนรู้ (Learning Coach) เป็นตัวแทนในการนำผู้เรียนท่องเที่ยวไปสู่โลกแห่งการเรียนรู้ (Learning Travel Agent) ครูมีบทบาทในฐานะเป็นตัวแทนของการเรียนรู้ (วิจารณ์พานิช, 2555 : 63-65) นอกจากนี้ครูต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญคือครูทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพใช้เทคโนโลยีมาเป็นแรงกระตุ้นสรรหาเทคนิคการสอนแบบใหม่โดยสอดคล้องกับความจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่ทันสมัย ผู้คนในยุคใหม่ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลาครูจะต้องฝึกนิสัยให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ปรับเปลี่ยนความคิดได้ง่ายมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสอนวิธีเรียนมากกว่าสอนเนื้อหาเพราะเนื้อหาในยุคสมัยนี้จะมากเกินกว่าที่จะเรียนรู้ได้อย่างพอเพียงมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 คือ 1. การพัฒนาตนเองเพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 2. มีทักษะในการสอน 3. ความรักศรัทธาที่จะเป็นครู 4. บุคลิกภาพดีเป็นแบบอย่างที่ดี 5. การเป็นนักประเมินที่ดี 6. ใช้เทคโนโลยีได้หลากหลาย 7. มีทักษะการสื่อสาร 8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการขององค์การทางการศึกษายุคการปฏิรูปทางการศึกษาจึงต้องมีการศึกษาคุณลักษณะของครูเพื่อให้ได้เกณฑ์ตามมาตรฐานคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของครูเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของครูให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันองค์ประกอบคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิมีขอบเขตการวิจัยไว้ 3 ระยะ ดังนี้

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะเวลา	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	ผลที่ได้รับ
ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพ ปัจจุบัน คุณลักษณะ ครูใน ศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียน เอกชน จังหวัด ชัยภูมิ	เพื่อศึกษา สภาพ ปัจจุบัน คุณลักษณะ ครูใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน เอกชน จังหวัดชัยภูมิ	ครูผู้สอน โรงเรียน เอกชน จังหวัด ชัยภูมิ	1.แบบประเมิน ตนเองของครู 2.แบบประเมิน ตนเองของครู ก่อนและหลังการ ใช้รูปแบบการ พัฒนา คุณลักษณะครูใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน เอกชน จังหวัด ชัยภูมิ	1.ข้อมูลการสังเคราะห์ เอกสารแนวคิดเกี่ยวกับ คุณลักษณะครูในศตวรรษ ที่ 21 ทฤษฎีรูปแบบการ พัฒนา และงานวิจัยที่ เกี่ยวกับคุณลักษณะครูใน ศตวรรษที่ 21 2. ข้อมูลการศึกษาสภาพ ปัจจุบันคุณลักษณะครูใน ศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียนเอกชน จังหวัด ชัยภูมิ

ระยะเวลาที่ 2 สร้าง รูปแบบการ พัฒนา คุณลักษณะ ครูใน ศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียน เอกชน จังหวัด ชัยภูมิ	เพื่อสร้าง รูปแบบการ พัฒนา คุณลักษณะ ครูใน ศตวรรษที่21 ของโรงเรียน เอกชน จังหวัดชัยภูมิ	ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ร่าง รูปแบบการ พัฒนา ยืนยัน รูปแบบโดย ผู้เชี่ยวชาญ	1.รายงาน ผลการวิจัยระยะ ที่ 1 ได้แก่การ สังเคราะห์ เอกสาร ลงข้อมูล ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ 2. คู่มือการจัด อบรมเกี่ยวกับ คุณลักษณะครูใน ศตวรรษที่21 3. แบบประเมิน ประสิทธิภาพ รูปแบบการ พัฒนา คุณลักษณะครูใน ศตวรรษที่ 21 โดยสอบถาม ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ	1.รูปแบบการพัฒนา คุณลักษณะครูในศตวรรษ ที่21 ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชัยภูมิ 2.ข้อมูลการประเมิน ประสิทธิภาพของรูปแบบ คุณลักษณะครูในศตวรรษ ที่21 ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชัยภูมิ
--	---	---	---	--

วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ 571
ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2562

ระยะเวลาที่ 3 ผลการใช้ รูปแบบการ พัฒนา คุณลักษณะ ครูใน ศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียน เอกชน จังหวัด ชัยภูมิ	เพื่อศึกษาผล การใช้ รูปแบบการ พัฒนา คุณลักษณะ ครูใน ศตวรรษที่21 ของโรงเรียน เอกชน จังหวัดชัยภูมิ	ครูโรงเรียน เอกชน จ ังหวัดชัยภูมิ	1.คู่มือการจัด กิจกรรมพัฒนา คุณลักษณะครูใน ศตวรรษที่ 21 2.หาความ เที่ยงตรงเชิง เนื้อหา(ContentValidity) ของรูปแบบการ พัฒนาครูใน ศตวรรษที่ 21 3.นำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อ พิจารณา ตรวจสอบความ สอดคล้องความ ถูกต้องและ เหมาะสมของ รูปแบบ	1.ครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดชัยภูมิ ได้รับการ อบรมเข้าร่วมโครงการ พัฒนาคุณลักษณะครูใน ศตวรรษที่21 2.รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบพัฒนาคุณลักษณะ ครูในศตวรรษที่ 21 3.รูปแบบพัฒนา คุณลักษณะครูในศตวรรษ ที่ 21 ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชัยภูมิ
---	---	--	---	--

ขอบเขตการวิจัย ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิประชากรได้แก่ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิจำนวน 597 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิจำนวน 50 คนเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตการวิจัย ระยะเวลาที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ร่างรูปแบบกิจกรรมฝึกอบรมคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิจำนวน 8 กิจกรรม

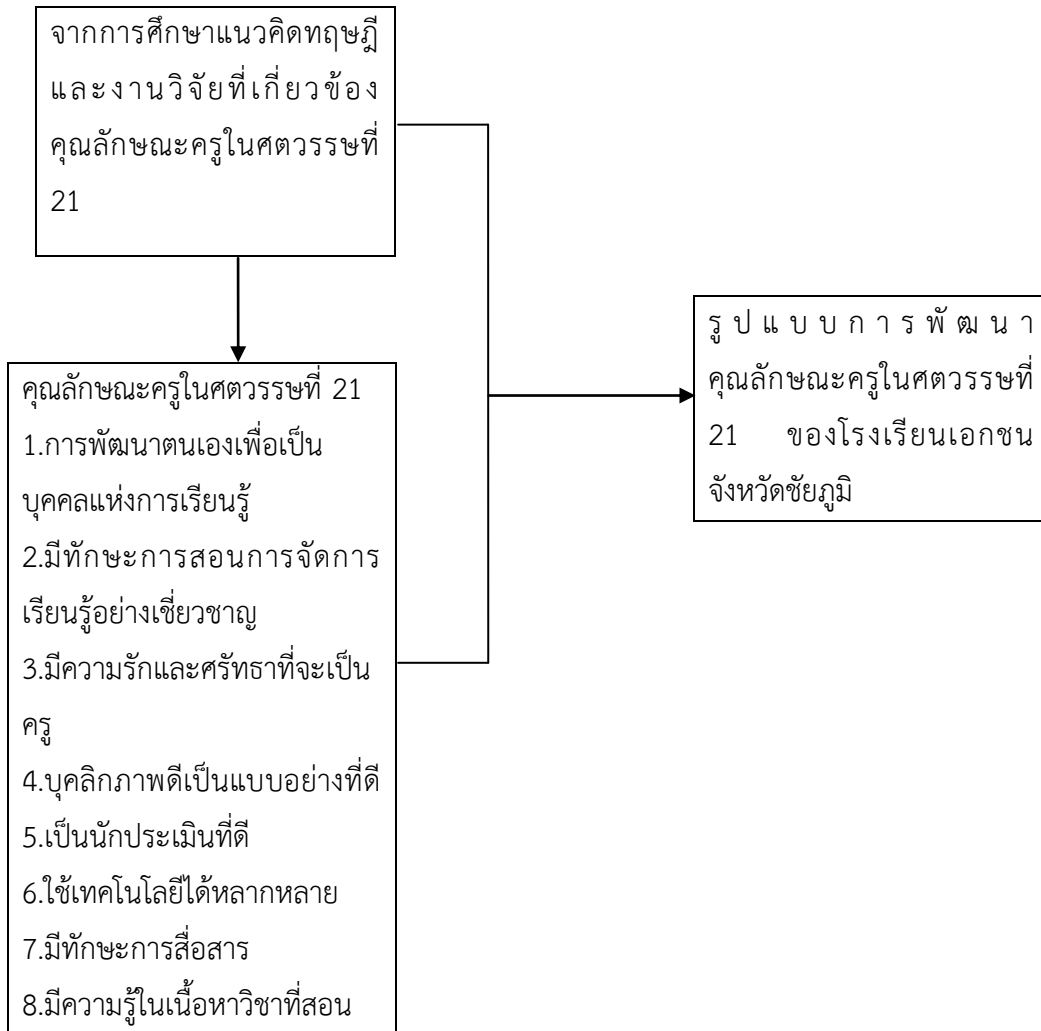
ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ

ขอบเขตการวิจัย ระยะที่ 3 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ ประชากรได้แก่ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 597 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 50 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลักษณะของขั้นตอนการวิจัยทั้ง 3 ระยะ ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน ร่างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ 2) รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ 3) แบบประเมินกิจกรรมฝึกอบรมและแบบประเมินความพึงพอใจรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ด้านการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ครูสามารถสรุปกระบวนการในการค้นคว้าพร้อมทั้งระบุขั้นตอนหลักของกระบวนการค้นคว้ามีความสนใจศึกษาหาความรู้ใหม่ทางวิชาการและวิชาชีพต่อเนื่องตลอดชีวิตมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนสนใจที่จะศึกษาสิ่งใหม่สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับประเด็นที่พบจากการค้นคว้าได้สามารถนำความรู้ที่มีมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้มีความรอบรู้ตามทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันสามารถ

แสวงหาความรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลายมีการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง

ด้านการมีทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญครูสามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในขณะสอนได้อย่างทันที่ซึ่งสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 มีวิธีการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของนักเรียนมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถสอนได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

ด้านการมีด้านการมีความรักและศรัทธาที่จะเป็นครูมีความรักศรัทธาซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพความเมตตาแก่ศิษย์มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพครูเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์มีวินัยในตนเองพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพและบุคลิกภาพยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอน

ด้านการมีบุคลิกภาพดีเป็นแบบอย่างที่ดีครูมีท่วงท่าเหมาะสมกับฐานะตำแหน่งหน้าที่คุณวุฒิและวัยวุฒิของตนมีอารมณ์แจ่มใสเบิกบานยิ้มแย้มร่าเริงอยู่เสมอมีความสัมพันธ์กับผู้เรียนเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาที่ดีควบคุมอารมณ์ได้ดีทั้งอารมณ์ดีใจโกรธเศร้า หงุดหงิดมีความสามารถในการนั่งการยืนการเดินการไหว้การทำความเคารพ

ด้านการเป็นนักประเมินที่ดีครูมีปฏิภาณไหวพริบบริวู้จักกาลเทศะมีศิลปะในการเจรจาต่อรองมีความช่างสังเกตมีสติตื่นตัวต่อสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏการณ์รอบตัวมีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายนำผลการประเมินมากำหนดนโยบาย/แผนงาน/โครงการรับฟังความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้อื่นบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้โดยวัดจากการประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่มีมีความชัดเจนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาผู้เรียนแบบประเมินความก้าวหน้ามีความสามารถในการควบคุมการตัดสินใจของตนเอง

ด้านการใช้เทคโนโลยีได้หลากหลายมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาศูนย์ใหม่มีระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีสมรรถนะในการใช้ ICT เพื่อการสอนมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการติดตามและประเมินผลสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมีการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม

เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนมีการนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเทคโนโลยีสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพตามทันเทคโนโลยีใหม่ๆ

ด้านการมีทักษะในการสื่อสารที่ดีพูดอย่างตั้งใจแสดงความสนใจสบตาแสดงท่าทีกระตือรือร้นแสดงความเข้าใจโดยการขยับตัวเข้าไปใกล้ฟังก็รับมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดี

ด้านมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนมีความถนัดแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนมีความรู้ในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาที่สอนมีการศึกษาในเรื่องที่สอนให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับนักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การสอนในเนื้อหาวิชาที่สอนเตรียมการสอนทุกครั้งเพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์สูงสุดในการเรียนมีความถนัดในเนื้อหาวิชาที่สอนและมีวุฒิทางการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนมีความเข้าใจผู้เรียนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการพัฒนาการทางสติปัญญาแรงจูงใจในการเรียนรู้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในการสอนมีการศึกษาในเรื่องที่สอนให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับนักเรียนได้

ความเหมาะสมของโปรแกรมการฝึกอบรมการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิมีความเหมาะสมมากที่สุดทั้งด้านสาระสำคัญ, ด้านจุดประสงค์, ด้านเวลา, ด้านดำเนินกิจกรรมและด้านสื่อและอุปกรณ์และความเหมาะสมของโปรแกรมฝึกอบรมการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิทั้ง 8 กิจกรรมมีความเหมาะสมมากที่สุด

ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการอบรมพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิในภาพรวมระดับมากที่สุดทั้งด้านระยะเวลาการอบรม (จำนวนวัน), เนื้อหาตรงกับความต้องการ, วิทยากรเหมาะสมกับเนื้อหา, การถ่ายทอดของวิทยากร, และประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมการติดต่อประสานงานก่อนการจัดอบรม, การบริการอำนวยความสะดวก, ช่วงเวลาการอบรม, อาหารเบรค, และการมีส่วนร่วมของผู้เข้าอบรมสื่อโสตทัศนูปกรณ์

ก่อนการฝึกอบรมครูมีคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับปานกลางแต่หลังการฝึกอบรมครูมีคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ซึ่งแสดงว่าครูมีการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้านหลังการฝึกอบรมสูงกว่า ก่อนการฝึกอบรมและทุกรายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ด้านการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ครูสามารถสรุปกระบวนการ ในการค้นคว้าพร้อมทั้งระบุขั้นตอนหลักของกระบวนการค้นคว้า มีความสนใจศึกษาหา ความรู้ใหม่ทางวิชาการและวิชาชีพต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนใจที่จะศึกษา สิ่งใหม่ สามารถแสดงความเห็นอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับประเด็นที่พบจากการค้นคว้าได้ สามารถนำความรู้ที่มีมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้มีความรอบรู้ตามทันเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นในปัจจุบันสามารถแสวงหาความรู้โดยใช้วิธีการที่หลากหลายมีการเสาะแสวงหา ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอและมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองสอดคล้องกับ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตร (Suphornthip Thanaphatchottiwa, 2015 : Abstract) ได้ ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูใน ศตวรรษที่ 21 พบว่า ครูต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ และ สอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (Vicharn Panich, 2012 : 3-4) ที่ได้กล่าวว่ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำต้องเป็นเช่นนี้ก็เพราะต้องเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลง ที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และ ปรับตัว ครูเพื่อศิษย์จึงต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย ครูเพื่อศิษย์เองต้อง เรียนรู้ 3R x 7C และต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต แม้เกษียณอายุจากการเป็นครูประจำการไปแล้ว

ด้านการมีทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ ครูสามารถแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในขณะสอนได้อย่างทันที่ที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่าง คล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะใน ศตวรรษที่ 21 มีวิธีการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา และความสามารถของนักเรียน มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถสอนได้ อย่างถูกต้องแม่นยำ สอดคล้องกับแนวคิดของ (Vicharn Panich, 2012 : 3-4) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ครูต้องยึดหลัก “สอนน้อย เรียนมาก” คือในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของเด็ก ครูต้องตอบได้ว่าศิษย์ได้เรียน

อะไร และเพื่อให้ศิษย์ได้เรียนสิ่งเหล่านั้น ครูต้องทำ อะไร ไม่ทำ อะไร ในสภาพเช่นนี้ครูจึงเป็นบุคคลที่สำคัญมากในการสร้างการเรียนรู้ให้แก่ศิษย์

ด้านการมีด้านการมีความรักและศรัทธาที่จะเป็นครู มีความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริตต่อวิชาชีพ ความเมตตา แก่ศิษย์ มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพครูเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ มีวินัยในตนเอง พัฒนาดตนเองด้านวิชาชีพและบุคลิกภาพยกย่อง ชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอน องค์กรประกอบหลักของตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 3 องค์กรประกอบคือด้านการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพเป็นองค์กรประกอบสำคัญของตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและ ที่ได้กล่าว ว่าครูยุคใหม่ควรมีความรัก ศรัทธาที่จะเป็นครูมีความเมตตากรุณาและเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มุ่งมั่นในการทำงาน สามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้านการมีบุคลิกภาพดี เป็นแบบอย่างที่ดีครูมีท่วงท่าเหมาะสมกับฐานะ ตำแหน่งหน้าที่ คุณวุฒิและวัยวุฒิของตน มีอารมณ์แจ่มใส เบิกบาน ยิ้มแย้ม ร่าเริงอยู่เสมอมีความสัมพันธ์กับผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาที่ดี ควบคุมอารมณ์ได้ดี ทั้งอารมณ์ดีใจ โกรธ เศร้า หงุดหงิดมีความสำรวมในการนั่ง การยืน การเดิน การไหว้ การทำความเคารพ คุณลักษณะของครูคณิตศาสตร์ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่นักเรียนต้องการประกอบด้วย 5 ด้านคือ 1) ด้านการถ่ายทอดความรู้ของครู 2) ด้านความรู้ของครู 3) ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 4) ด้านบุคลิกภาพของครู 5) ด้านการสื่อสารของครู

ด้านการเป็นนักประเมินที่ดี ครูมีปฏิภาณไหวพริบ รู้จักกาลเทศะ มีศิลปะในการเจรจาต่อรองมีความช่างสังเกต มีสติตื่นตัวต่อสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏการณ์รอบตัวมีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายนำผลการประเมินมากำหนดนโยบาย/แผนงาน/โครงการรับฟังความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้อื่นบรรลุมิติวัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้โดยวัดจากการประเมินผลมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่มีมีความชัดเจนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาผู้เรียนแบบประเมินความก้าวหน้ามีความสามารถในการควบคุมการตัดสินใจของตนเอง สอดคล้องกับ “ครูในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีลักษณะ E-Teacher” ได้แก่ ในด้าน Evaluation ครูควร

เป็นนักประเมินที่ดีมีการนำ เทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินผล และให้เหมาะสมกับรูปแบบ การเรียน เพราะไม่ใช่ทุกเทคโนโลยีจะใช้ได้กับการเรียนทุกรูปแบบ

ด้านการใช้เทคโนโลยีได้หลากหลายมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วย สนับสนุนการจัดการศึกษา สมัยใหม่ มีระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีสมรรถนะในการใช้ ICT เพื่อการสอน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการติดตามและ ประเมินผลสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารระหว่าง ผู้เรียนกับผู้เรียน มีการนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเทคโนโลยี สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามทันเทคโนโลยีใหม่ๆ กล่าวว่าคุณครูควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ ประเมินผล และให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียน เพราะไม่ใช่ทุกเทคโนโลยีจะใช้ได้กับ การเรียนทุกรูปแบบ ครูควรเป็นผู้ใช้เทคโนโลยีได้อย่างหลากหลายและสามารถเป็นผู้ใช้ ปลายทางที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาได้รูปแบบการอบรมพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปพัฒนาครูภายในโรงเรียนให้ ประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

1.2 คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ที่ได้สามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมิน ทักษะการสอนของครูในโรงเรียนและเพื่อการวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านต่างๆของ ครูเพื่อทราบสารสนเทศที่เด่นชัดสำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในสาขาอื่นๆ ของบุคลากรผู้ปฏิบัติการสอน

องค์ความรู้ใหม่

คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 8 ด้าน คือด้านการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ ด้านการมีด้านการมีความรักและศรัทธาที่จะเป็นครู ด้านการมีบุคลิกภาพดี ด้านการเป็นนักประเมินที่ดี ด้านการใช้เทคโนโลยีได้หลากหลาย ด้านการมีทักษะในการสื่อสารที่ดี ด้านมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน

References

- Suphornthip Thanaphatchottiwa. (2015). The Development of Teaching Professional Experience Model for Enhancing the Required Characteristics of Teacher in the 21st Century. *Journal of Education Naresuan University*, 17(1) 33
- Vicharn Panich. (2012). *Create learning for disciple the 21st century*. Bangkok: Sodsri-Saritwong Foundation.